

### בס"ד כא' אלול ה'תשע"ט

הדלקת נרות - 18: 21

צאת השבת - 19: 11

רבנו תם - 19: 54

שעון קיץ - מהלוח המדוייק של "אור החיים"  
ע"פ "אופק תל אביב"

### שנה תשע עשרה - עלון מס' 980

@ סגולה גדולה להשתתף בסעודה הרביעית בביה"כ "אוהל-מועד".

@ כולם מגיעים במוצ"ש לסליחות בלווין עם הפייטן ר' משה חנושה.

@ ניתן להקדיש השיעור בלויין לרפואה, ברכה, הצלחה, פרגנה טובה, זיווג הגון ולהבדיל לעיני יקיריכם. 054-7743834



כפס"דיון: "קופי אודי"  
(ישעיה סי')

מרתק - ראו בעמוד 2  
מכל מלמדי השכלתי

# אברהם יגל

לעיני בבאי מוסאי בן אברהם ז"ל  
לרפואת ולהצלחת כל עם ישראל ובכללם לאברהם יגל בן רעות נ"י



## פרשת כי-תבא

נהנים מהעלון?  
אוהבים לקרוא בו? תרמו השנה  
את פדיון הכפרות לחיזוקו.

מעליני הפרשה:

← פרשת הבאת הביכורים לכהנים בבית המקדש.  
 ← ביעור המעשר בסוף שנה שלישית בשבח והודיה לך.  
 ← פרשת הברכות והקללות בבואם לארץ ישראל.  
 ← רשימת הברכות שתבאנה על שומרי התורה ומצוות.  
 ← התוכחה - רשימת הקללות שיחולו על ראשם של העוברים על מצוות ד'.  
 ← חזרה על כל הטובות שהקב"ה העניק לישראל מיום צאתם ממצרים.

📖 "ושמחת בכל הטוב אשר נתן לך ה' א-להיך ולביתך" (כו' ה')

אמרו חז"ל ש"ביתו זו אשתו". ופסק הסמ"ק שאשה שנדרה שלא לשמוע שיר, הבעל יכול להפר את הנדר, משום שיש בדבר עינוי נפש. לכן, אומר ה"משך חכמה" שהכוונה ב"כל הטוב" אצל אשתו ו"לבתיך", הוא אומר זו שירה.

📖 "וכתבת על האבנים את כל דברי התורה הזאת באר היטב"

האדמו"ר מליז'נסק זצ"ל ביאר: הקב"ה אומר למשה רבינו: "באר היטב" - שיכתוב את דברי-התוכחה והקללות באופן כזה, שיהיה "באר היטב" - שידעו הצדיקים והחכמים בדורות הבאים לבארם ולפרשם לטובה. מכאן רמז, שאכן יש בכוחם של הצדיקים לבאר את התוכחות לטובה ולהפוך את הקללות לברכות.

📖 "הסכת ושמע ישראל..."

"הספתי" = צייר במחשבתך. כתב האדמו"ר רבי שמואל מסוכצוב: עלינו ללמוד מצוייו זה, שבכל עת שאנו באים לעבוד את ה' בתפילה ובלמוד התורה, שומה עלינו לצייר תחילה במחשבתנו את מהות הדבר הגדול שאנו עומדים לעשות ואת התועלת שתצמח לנו מכך, כפי שאמרו חכמים (ברכות ל ב): "חסידי הראשונים היו שוהין שעה אחת ומתפללין, כדי שיכוונו ליבם לאביהם שבשמים. (ספרונו)

📖 "ארמי אובד אבי" (כו' ה')

אנו רגילים לפרש את הפסוק, הנאמר גם בהגדה של פסח, שלבן ה"ארמיי", שבא מארם, "אובד אבי", רצה להרוג את יעקב אבינו. ה"ספורנו" מפרש את הפסוק בצורה שונה ומקורית ואומר ש"אבי", יעקב אבינו, כאשר היה בארם "ארמיי", הוא היה "אובד", במשמעות שלא היה לו בית מושב, ולכן לא היה מוכן להעמיד גוי ראוי לרשת את הארץ.

📖 "ברוך אתה בבואך וברוך אתה בצאתך" (כח' ו')

אומר רבינו החיד"א ב"פני דוד" על הכתוב "ברוך אתה בבאך" שהמילה בא"ך היא ראשי תיבות של המילים בית אשה בלים, ששלשה דברים אלו, כשהם נאים, אמרו חז"ל שהם מרחיבים את דעתו של האדם. הנה כי כן יבורך גבר בברוך אתה בביית אשיה וכילים, שבמעמד שלשתם תתברך בהדר ונוי שעשועים יום יום, וזו ברכה להרחבת הדעת.

📖 "וענית ואמרת לפני ד' אלקיך" (כ"ו ה')

"וענית ואמרת" רק כאשר תפלתך תהיה בהכנעה וענוה "לפני ד' אלקיך" אזי תתקבל תפלתך לפניו יתברך ברצון. (אמת ליעקב)

### פינת הניבים והפתגמים

קנקן חדש מלא ישן = צעיר בגיל, אך מלא תורה וחכמה. קנקן = פד. יין ישן = יין משבח [ככל שגילו של היין עולה, כך הוא משתבח].

דוגמה: המדען הצעיר התפרסם הודות למחקריו, עליו נאמר: זהו קנקן חדש מלא ישן.

מקור: אלישע בן אבויה אומר: הלומד יגד - למה הוא דומה? לדיו כתובה על גיר חדש, והלומד זקן - למה הוא דומה? לדיו כתובה על גיר מחוק. רבי יוסי בן יהודה איש כפר הנבלי אומר: הלומד מן הקטנים - למה הוא דומה? לאוכל ענבים בשולות ושותה יין ישן. רבי אומר: אל תסתכל בקנקן, אלא במה שיש בו. יש קנקן חדש מלא ישן, וישן שאפלו חדש אין בו [פרקי אבות פ"ק ד, משנה ב']. (ניבונכוו)

הסירו מכשול מדרך עמי! העלון טעון גניזה. אין לעיין בעלון בשעת התפילה וקריאת התורה. במקום שיש עירוב, יש לטלטל עיני קטן.

ניתן להוריד את העלון באתרים הדתיים "לדעת" ו-"חידושי": <http://www.hidush.co.il/> <http://ladaat.info/>

**לעלות מעלה מעלה**

"והיית רק למעלה ולא תהיה למטה" בספר 'לאור הנר' מפרש את ההבדל: שבקלות בפסוק מ"ג נאמר: "הגר אשר בקרבך יעלה עלך מעלה מעלה"

**שאלת השאלה: מדוע בברכות נאמר רק פעם אחת "למעלה", ובקלות נאמר "מעלה מעלה".**

משיב הרבי מאוסטרובצא זצ"ל: ידוע שהעולם עגול הוא, ותכונתו של דבר עגול היא, שמי שמגיע לשיאו מוכרח להתגלגל למטה (כפי שניתן לראות במתקן השעשועים הנקרא "גלגל ענק", שאדם הנמצא עליו, כאשר יגיע לפסגה – על כרחו יחל לרדת למטה). על כן הובטח לנו "והיית רק למעלה" - תמיד תהיה בעליה, כי לפני שתגיע לפסגה, הקב"ה יחזיר את הגלגל מעט לאחור, על מנת שתוכל שוב לעלות ולהגיע קרוב לפסגה, וחוזר חלילה. אבל אצל האויב, שאותו חפץ ה' להעניש, נאמר שיעלה "מעלה מעלה", ומי שמגיע לשיא שכזה מוכרח להידרדר במדרון...

**בניד כשתילי זתים - חינוך**

**עצות לקראת ראש השנה**

הורים יקרים! בחודש אלול ובעשרת ימי תשובה, הימים הנפלאים המסוגלים להתקרבות לקדוש ברוך הוא יותר מכל ימות השנה, נשקיע את חינוך ילדינו לעבודת הקודש, עבודת התשובה. נתקן את כל אשר פעלנו שלא כהוגן, במהלך השנה היוצאת. נתרום ונתקדש לקראת יום ראש השנה, יום הדין, יום הרת עולם. ובפרט, נאחו בכל כוחנו בהנהגת שלוש עשרה מידות של רחמים, וביניהן במידות "ארך אפים, ורב חסד". נעביר על מידותינו ונשתדל כל העת רק להיטיב עם זולתנו. נאחו במידות "ארך אפים" ונאריך אפנו כלפי הזולת, נמחל על כבודנו, נבליג באמת על עלבוננו, ונזכה שכך ינהגו עמנו מהשמיים. וכבר התבטאו חז"ל באומרם "כל המעביר על מידותיו מעבירין לו על כל פשעיו" וזוהי הסגולה הטובה ביותר לקראת יום הדין הקרב ובא להיכתב ולהיחתם לאלתר בספרן של צדיקים, אמן.

ארגון "אברהם יגל" מזמין את הציבור לשיעורו בליווי של פאר הדור הרח"ג יצחק יוסף שליט"א בביתנו "איהב מועד" בבת מוצאי שבת בשעה 23:00 ולאחריו סליחות עם הפייטן ר' משה חבושיה השידור יוקרן על מסך ענק כולל סעודה רביעית כיד המלך

**לכל הנשים הצדהקות**  
כמדי שנה בשנה נקים **התרת קלות ונדרים** בבית הכנסת **"איהב מועד"** רח' הנשיאים 3, יבנה. **במוצאי שבת הבאה** **ערב ראש השנה**, בשעה 20:30 **כל הנשים מוזמנות**

**מרת והצלה**  
שכמה יגילה בנינו שיתברכו באושר בבריות, ופרנסה טובה ובכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות, לשנים רבות טובות ונעימות וירונו נחת מכל יוצאי חלציהם וזיווג הגון לבנותיהם

**רפואה שלימה**  
שרה מיררה בת חנה הקב"ה ישלח מזור ומרפא לרמי' אבריה ורפואה הנפש ורפואת הגוף ולטובת טובות עם בעלה חנניה

**כל הישועות והברכות**  
לרני'ה ובמקסי' פרח הי"ו שתמו לסעודה הרביעית בליווי זכות מרן **עובדיה יוסף** זצ"ל תגן בעדם, לרפואתם והצלחתם שיתמלאו כל משאלות ליבם לטובה. זכות המצוה שיתברכו באושר ופרנסה טובה, וזיווג הגון במהרה לעדי בת רינה **ולאביעז אברהם** בן רינה להבדיל לעיני שרה בת מזל ז"ל

**כל הישועות והברכות**  
לא"ל יעלי'ה מוסאי הי"ו שתמו לסעודה הרביעית בליווי זכות מרן **עובדיה יוסף** זצ"ל תגן בעדם שיתברכו ברפואה שלימה, בפרנסה טובה, שיתמלאו כל משאלות ליבם לטובה וירונו נחת ושלווה מכל יוצאי חלציהם. **וברכה לילדיהם ולחנתיהם** להבדיל לעיני שמעון בן אברהם ז"ל

ארגון "אברהם יגל" יוצא בקריאה נרגשת ובחביבת קודש **נא להקבית את "פדיון הכפרות"** לחיזוק ולתמיכה בעלון המוכה את הרבים. התן ה' וימלאו כל משאלתכם לטובה **ותזינו גם לברכה בעלון**

**מרכות ואיחולים**  
לר' הפאל כהן ורעייתו בהגיע שלמה נ"י לבגרות יח"ר שיעלה במעלות התורה והיראה. שיתברך ברוחניות בגשמיות ויצליח בלימודיו ובכל דרכיו ומעשיו וברכה והצלחה **לחיים ושרה כהן** ולצאתה ויחיה

**מרכות ואיחולים**  
למתניה ומרים אדרי להרגל הולדת הבן יחי צרון שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו ויזכה לאריכות ימים וברכה **לאבשלום ושרה אהרוני** וליצחק וגילה אדרי

**מזל טוב ואיחולים לבבנים**  
בנימין ובתיה דוידי הי"ו משה וסיג'לית ריואני הי"ו לנישואי דוד עם דורית יח"ר שיקימו בית נאמן וכשר בישראל ויעלה הקשר יפה ויזכו להמשך את משרות הבית המפואר. **"עני הגפן בעני הגפן דבר נאה ומתקבל"**

**כל הציבור הקדוש**  
מוזמן לסליחות בהשתתפות הרב **שלמה דוידי** הי"ו בבית הכנסת **"איהב שלום"** ליד הרבנות יבנה **תחילת הסליחות כל לילה ב- 00:25**

**במלאת 12 חודשים** לפטירת הצנועה והענוה **מרים דוידי** בת רחמים וזליכה ז"ל האזכרה ביום רביעי כח' אלול תשע"ט 17:15 - בבית העלמין 18:00 - מנחה, דברי תורה, ערבית וסעודת מצווה בבית"כ "עזרא הסופר"

**לעיני הצנוע והענו** **שמעון מוסאי** בן אברהם וחנה ז"ל האזכרה ביום חמישי כו' אלול עליה לבית העלמין בשעה- 17:30 שימליץ טוב בעד כל משפחתו

**לעיני הצנוע והענו** **ציון נאמן** בן מרים ז"ל השבוע פקידת שנתו שימליץ טוב בעד משפחתו

**לעיני הצנוע והענוה** **שרה נאמן** בת מזל ז"ל כח' אלול פקידת שנתה שתמליץ טוב בעד משפחתה

**שבת שלום ומבדר**

**רפואה שלימה והחלמה מהירה לכל החולים ובכללם ל-:**  
שלמה לארי בן מרים הי"ו משה נאמן בן מרים הי"ו אברהם נאמן בן מרים הי"ו ישראל פריג' רפאל בן מרים הי"ו מבאי באבאי בן מורווי הי"ו מרדכי עמרני בן רבקה הי"ו שבתאי מוסאי בן נהיית הי"ו משה משה בן סרוו הי"ו רבקה מורנו בת שרה מנב"ת אסתר אהרוני בת גוהר מנב"ת

**לעיני צנועה**  
יהודה מועלמי בן גיראן ז"ל לירן מלכה ז"ל בן ריטה שתחיה אורן אהרון ז"ל בן ריטה שתחיה אשר לוי בן נובר ז"ל אברהם אהרוני בן שושנה ז"ל אברהם אסולין בן דאד וחיים ז"ל מנחם ישראל בן ניסים ז"ל מרגלית שמואליאן בת שושנה ז"ל **בבאי מוסאי** בן אברהם וזליכה ז"ל

**לעיני צנועה**  
נעימה שלום-זה בת מרים ז"ל רבקה-רובי בת מילכה נתן ז"ל מרים נסימי בת זליכה שבתאי ז"ל חנה דמנת בת גולי ז"ל לידיה רוקח בת מנטינה ז"ל מרים דוידי בת זליכה ורחמים ז"ל סימני בן דוד בת תמו ז"ל נהיית נורית יעקובי בת גולשן ז"ל **מרדכי לארי** ז"ל בן שלמה ושרה שיחוי

**הלכות ראש השנה והתפילות**

**א -** כל אחד מהקהל ובפרט השליח צבור ישתדלו לעבור על הפיטום והתפילות לפני ימים נוראים, כדי שיהיו שגורים יפה בניהם וידעו ביאורם על בוריים.

**ב -** בערב ראש השנה, אין אומרים וידוי ונפילת אפים בשחרית כמו בשאר ערב יום טוב. אבל באשמורת הבוקר בסליחות אומרים וידוי ונפילת אפים, אפילו הגיעו לנפילת אפים אחר עלות השחר (קודם הנץ החמה) וכל שכן שאומרים וידוי ונפילת אפים במנחה שלפני יום ערב ראש השנה.

**ג -** המתענים בערב ראש השנה ואירע להם סעודת מילה, רשאים לאכול, וכל שהוזמן על ידי בעל הברית רשאי לאכול שם, ואינו צריך התרה, וגם אין צריך לפרוע תעניתו. **ד -** מי שנהג להתענות בערב ראש השנה, ועשה כן ג' שנים ורוצה לבטל מנהגו לגמרי מטעמי בריאות וכדומה, צריך לעשות התרה על מנהגו הקודם. ואם אינו מבטל מנהגו לגמרי, אלא רק לאותה שנה בלבד, אינו צריך לעשות התרה כלל.

**ה -** בערב התקדש החג לפני תפילת ערבית אומרים פיוט "אחות קטנה" שבו מוזכרים תכלה שנה וקללותיה. ומסיימים הפיוט ב"תחל שנה וברכותיה" ואחר כך אומרים מזמור "הרנינו" שנאמר בו "תקעו בחודש שופר" שמדבר בראש השנה.

**ו -** אין להתוודות ביום ראש השנה, וכל שכן שלא יעורר את עצמו לבכות, שאין לבכות בראש השנה. אבל רשאי להתוודות בהרהור הלב, ולחשוב בעזיבת החטא ולשוב בתשובה.

**ז -** התפילות של ראש השנה יש לאומרם בשמחה ובנעימה קדושה, מתוך כוונה רבה, ומכל מקום אדם שמתעורר מעצמו בבכיה ומתפלל בדמעות שליש, אין בזה חשש איסור כלל.

**ח -** צריך לומר בתפילה של ראש השנה "המלך הקדוש" במקום "האל הקדוש". ואם טעה וחתם "האל הקדוש", אם נזכר בתוך כדי דיבור, דהיינו בתוך כדי אמירת "שלום עליך רבי", ומיד חתם "המלך הקדוש" יצא. ואם לא נזכר אלא לאחר מכן צריך לחזור לראש התפילה. ואין חילוק בזה בין תפילת ערבית של ראש השנה לשאר התפילות.

**ט -** אם הוא מסופק בראש השנה אם חתם האל הקדוש או המלך הקדוש, אם ברור לו שאמר באמצע אתה קדוש לדור ודור המליכו לאל, ובכן, אנו אומרים שמסתמא חתם כהוגן "המלך הקדוש" ואם לאו צריך לחזור לראש התפילה.

**י -** אם טעה ולא אמר זכרנו לחיים, ומי כמוך, וכתוב, ובספר החיים, אינו חוזר, כל שחתם ברוך אתה ה' שבסוף אותה הברכה. מי שטעה בתפילת ראש השנה ויוה"כ, ואמר ברכת אתה קדוש כולה, וחתם המלך הקדוש, אבל שכח לומר הנוסח: ובכן יתקדש שמך וכו', אינו חוזר.

**יא -** אם טעה וחתם "מקדש ישראל והזמנים", ואפילו אם ידע שהיום ראש השנה, אלא שסבור שהוא בכלל הזמנים, לא יצא.

**יב -** בתפילת שחרית של ראש השנה (וכן בכל עשרת ימי התשובה), יאמרו ב' פעמים "ה' הוא האלוקים", קודם "ה' מלך". ואחר ישתבח יאמרו "מזמור ממעמקים קראתך ה'".

**יג -** בסוף העמידה עושה "תשלום" במרומיו, וכן אחר חזרת הש"צ בקדיש תתקבל, אבל בשאר הקדישים אין צריך לומר "השלום".



**מכל מלמד" השכלתי שנהיה לראש ולא לזנב**

נפסק בשולחן ערוך כי בליל ראש השנה אוכלים ראש כבש ואם אין בידו יאכל ראש דג ויאמר "יהי רצון... שנהיה לראש ולא לזנב"

מה פירוש הבקשה הזאת שנהיה לראש? הצדיק רבי אליעזר מדזייקוב שאל: האם לא מצאנו לנו זמן אחר לחפש שררה חוץ מבלילה הקדוש הזה? אלא, תירץ הרבי:

וודאי אין המדובר כאן בשררה חלילה או ברצון להתגדל בעיני הבריות, אלא הכוונה שנוצה להתגדל בתורה ובמידות ולעשות את רצונו של ה' יתברך במקסימום האפשרי. ואנו מבקשים שנהיה "**לראש**" הם ראשי התיבות: לעשות רצון אבינו שבשמים.

**רגישות לאלמנה**

עד כמה רבותינו היו רגישים לזולת, זאת ניתן ללמוד מהסיפור הבא:

סיפר יהודי אחד כי בהיותו נער למד בישיבת סלובודקה בבני ברק, אביו נפטר והוא התכוון לשהות בישיבה בימי ראש השנה כדי להרגיש את אותה התרוממות רוח בה זוכים בישיבה.

אולם בערב ראש השנה הוא נקרא לפתע לחדרו של ראש הישיבה איש תנועת המוסר הרה"צ רבי אייזיק שר זצ"ל.

כשהגיע אליו, שאל הצדיק: "היכן אתה מתכוון להיות בראש השנה?"

התלמיד נבהל מעצם השאלה והשיב בלחש: "בישיבה".

אז הסביר לו רבי אייזיק שר כי לא כן עליו לעשות, וכי עליו לשהות בחג בבית אימו.

וכך הסביר: "תראה, יש לך אימא שהתאלמנה לא מכבר, היא מטבע הדברים תבוא בראש השנה לבית הכנסת כדי לשמוע קול שופר. היא בוודאי תשלח מבט מעזרת הנשים לעבר היכל התפילה, את בעלה היא לא תראה בין המתפללים... גם לא את בנה, ולבה יהיה עגום עליה מאד. עליך אפוא לנסוע מיד הביתה ולהתפלל באותו בית כנסת שבו תתפלל אמך האלמנה."

כאשר החל הבחור הצעיר להתחנן לרב, וביקש הוא להישאר בישיבה, שכן ברצונו לחוש בימי החג את אוירת הישיבה...

השיב לו רבי אייזיק: "לא מצאנו בשום מקום, כי חובה להרגיש אווירה של ישיבה, אבל יש פסוק מפורש שבו נאמר: "ולב אלמנה ארנין" (איוב כט, יג).

המחנך

הסיפור שלי התחיל לפני כ-20 שנה. שמי שמואל ואני בן 28. הייתי אז בן עשר, ילד די רגיל ודומה לשאר הילדים, חוץ מדבר אחד: היה לי קשה לשבת על מקום אחד יותר מדי זמן... היום היו מצמידים לעובדה הזאת שלל אותיות באנגלית (וגם איזה כדור יומי או שניים...), אבל אז לא היה יותר מדי פרשנויות ולכן הכינוי שהוצמד לי היה פשוט וקליל: 'שמוליק קפיץ'. והאמת שלא התרעמתי על כך בכלל. ידעתי שזו האמת, ואפילו די התחברתי לדימוי. ממשך ומתאר 'שמוליק קפיץ' כיצד המחנכים הבינו אותו, העמיסו עליו תורנויות, מטלות ועיסוקים שונים באמצעותם ננסך טעם ברוח התזוית שלו. עד שהגיע המחנך הרב שושני... ממלא מקום ששם אותו על הכוונת שלו... ביטל את כל תפקידיו וטען בתוקף: "אצלי כולם חייבים ללמוד", "מה יצא ממנו אם הוא לא מפעיל את המוח...!", "אם לא תתחיל להפעיל את הראש שלך, כלום לא יצא ממך - כלום!" אבל גם תקופה זו הסתיימה. שמוליק המשיך לשיבה קטנה, לגדולה, לכולל, ובכולם שימש תמיד כעסקן והפעלתן שבחבורה. לימים התנדב במד"א שם עשה משמרות למכביר, הנהנה מהדרמה, האקשן והחסד העצום. לילה אחד יצא למקרה, אודותיו הוא מספר: "הגענו לבית, שכב שם אדם... ללא דופק וללא נשימה והמצב שלו לא היה נראה טוב - בלשון המעטה. "מבקש נט"ן בדחיפות" - אני צועק לקשר תוך כדי פעולות ההחייאה. "אין הרבה סיכויים לבן אדם הזה" חולפת במוחי מחשבה. הנט"ן מגיע ועמו הציוד היותר מתקדם. הצוותים ואני מנסים כל מה שאפשר אך - מאומה. הבן אדם לא רוצה להתעורר... הצוות כבר די מיואש, מרים ידיים. אך אני משקיע את כל הכוחות שיש בי בלי לחשוב. הפרמדיק יאיר מניח את ידו על כתפי ובעיניו הוא מראה לי סימן של "חבל על הזמן, מקרה אבוד", אבל אני ממשיך בשלי. האמת שהם כבר מכירים אותי היטב, וכבר אין להם כוח להסביר לי שוב ושוב כמה שאני 'נאיבי'... נו... שיהיה. אני ממשיך, עוד לחיצה ועוד לחיצה, ואז... אני פתאום חש שמשוהו השתנה. בודק בזהירות וצועק כמו משוגע: "חזר לו הדופק!" צוות הנט"ן מעיף מבט וגם הם מבינים שאני צודק. כולם 'מסתערים' עליו בשנית, מייצבים אותו איכשהו ו'טסים' איתו לבית החולים הקרוב יחד עם אשתו הדומעת. כעבור שבוע מתקשר אלי צעיר, מספר שהוא הנכד של החולה ומבקש להזמין את 'המלאך המושיע' לסעודת הודיה. אני מגיע למקום ופתאום אני מזהה שבעצם אותו חולה הוא... המחנך שושני! אני מבקש לשוחח עם 'בעל השמחה' ביחידות. אנחנו נכנסים לחדר,

וכשהתיישבנו על הספה והדלת נסגרה, פרצתי בבכי בלתי נשלט. האמת שהתכוונתי רק לדבר, אך זה היה חזק ממני. אפילו אני לא הבנתי עד לרגע זה עד כמה עמוק דבריו פגעו בי, אז בזמנו... הרגשתי את ידיו מונחות על ראשי ואת מילותיו המרגיעות באזני. הוא היה נראה מאוד מופתע ולא מבין מה קרה לי. לאחר שרגעתי מעט הרמתי את עיני האדומות והתחלתי לספר לו מי אני. לקח לו כמה רגעים להיזכר. "אתה שמוליק?" הוא הצביע לעברי באצבע רועדת. ראיתי את ההבנה מחלחלת בראשו. ופניו חווירו כסיד. נבהלתי. כבר ראיתי את הפנים הללו חיוורות כך... אט אט הוא חזר לעצמו. ואז הגיע תורו לבכות... לא החלפנו יותר ממילים ספורות, אבל נדמה היה לי כאילו שוחחנו שעות ארוכות בשיחת נפש מעמיקה. אבל לא היינו צריכים מילים. הדמעות סיפרו את הכל. את הפגיעה העמוקה, את התסכול והכאב, את ההשפעה הרעילה של התנהגותו בכיתה... וגם... וגם את החרטה. הוא חיבק אותי שוב ואני החזרתי לו בחיבוק של סליחה. אבן כבדה ירדה לי מהלב. חשתי הקלה גדולה". ואני עוד אמרתי לך שכלום לא ייצא ממך" הוא לחש לי ובקולו נשמעה חרטה עמוקה. הוא ביקש את סליחתי שוב ושוב, ואני סלחתי לו בפה מלא. יצאנו מהחדר אל הסלון כשעיני שנינו נפוחות ואדומות. כולם זרקו לכיווננו מבטים תמהים. כשהוא הגיע למקומו, הושיב אותי לצידו והוא עצמו נשאר לעמוד. תוך שניות השתררה דממה ובעיני כולם נראתה הציפייה לקבל הסבר מה קרה. הוא החל לשבח אותי על ההצלה המופלאה ובעיקר הדגיש את המאמצים הלא הגיוניים שהפעלתי להצלתו. הוא התמקד בנקודה העיקרית לדעתי שפעלתי כנגד כל הסיכויים - שלא הפעלתי את הראש אלא את הלב! ואז הוא סיפר לכולם מי אני והיכן נפגשנו לראשונה. הוא לא החסיר דבר וסיפר לכולם באילו כינויים הוא כינה אותי אז, מול הוריי ומול כיתתי. בשלב הזה כולם צרפו את דמעותיהם לנחל הדמעות שדבריו עוררו אצלי ואצלו. בקול מרוסק מדמעות הוא ביקש את סליחתי שוב לעיני כולם. אני לא הצלחתי לענות במילים ורק הנהנתי לאות הסכמה. ואז הוא הכריז: "לפני עשרים שנה אמרתי לך שאין לך ראש, שאתה לא משתמש מספיק בשכל. ומה שהציל אותי עכשיו זהו בדיוק אותו חוסר מחשבה. אני חשבתי שזה חוסר שכל והיום אני מבין שזה פשוט לב ענק!!!" זהו סיפורי. לא קל היה לי לשבת ולכותבו... אתם כבר יודעים שאני לא טיפוס של לשבת ולכתוב. אך התאמצתי בשביל שתזכרו תמיד: יש ילדים עם מוח גדול! עם לב ענק! אלו ואלו בני יקרים של השם יתברך, ולכל אחד מהם יש תפקיד בעולמו. ("איש לרעהו")